Migracijos ir užsienio kilmės asmenų (migrantų) integracijos tendencijos Lietuvoje ir pasaulyje

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTAS
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

DIVERSITY DEVELOPMENT GROUP

Ivan Trunov | ivan@diversitygroup.lt | Diversity Development Group

1. Migracija pasaulyje
2. Migracija Lietuvoje
3. Visuomenės nuostatos
4. Integracija: Lietuva ES kontekste

Kas yra migrantai?

Prieiga	Apibrėžimas	Šalininkas
Pabėgėliai yra migrantai (Inkliuzinė)	*TMO apibrėžia migrantą kaip bet kurį asmenį, kuris juda arba judėjo per tarptautinę sieną arba valstybės viduje iš savo įprastos gyvenamosios vietos, neatsižvelgiant į (1) asmens teisinį statusą; (2) ar judėjimas yra savanoriškas, ar priverstinis; (3) judėjimo priežastis; (4) buvimo trukmę.*	UN Migration Agency (IOM, arba TMO liet.)
Pabėgėliai nėra migrantai (Rezidualistinė)	*Migrantu laikomas bet kuris asmuo, persikeliantis iš vienos šalies į kitą, išskyrus atvejus, kai žmogus bėga nuo karo ar persekiojimo.* *Migrantai nusprendžia persikelti ne dėl tiesioginės persekiojimo ar mirties grėsmės, bet daugiausia norėdami pagerinti savo gyvenimą ir susirasti darbą, o kai kuriais atvejais - dėl išsilavinimo, šeimos susijungimo ar kitų priežasčių.*	UN Refugee Agency (UNHCR)

Šaltinis: https://meaningofmigrants.org/

	Pabėgėliai	Kiti migrantai
Motyvacija	Kontekstuali	Aukšta
Priežastys	Politinė įtampa	Individualios aspiracijos
Gimtoji šalis	Priverstas išvykti	Nusprendė išvykti
Sprendimas	Ne savo noru	Savo noru
Išvykimas	Neplanuota	Planuota
Kontekstas	Praradimas	Viltis
Apsilankymas gimtoje šalyje	Neįmanoma	Įmanoma
Kontrolė	Prarandama	Įgyjama
Laiko orientacija	Praeitis	Ateitis
Socialiniai tinklai	Kiti pabėgėliai	Vietiniai / giminaičiai
Lūkesčiai	Pokyčiai kilmės šalyje	Darbas ir normalus gyvenimas
Situacijos kontrolė	Kontrolė iš kitų	Pats žmogus

1. Migracija pasaulyje

Kiek % migrantų pasaulyje?

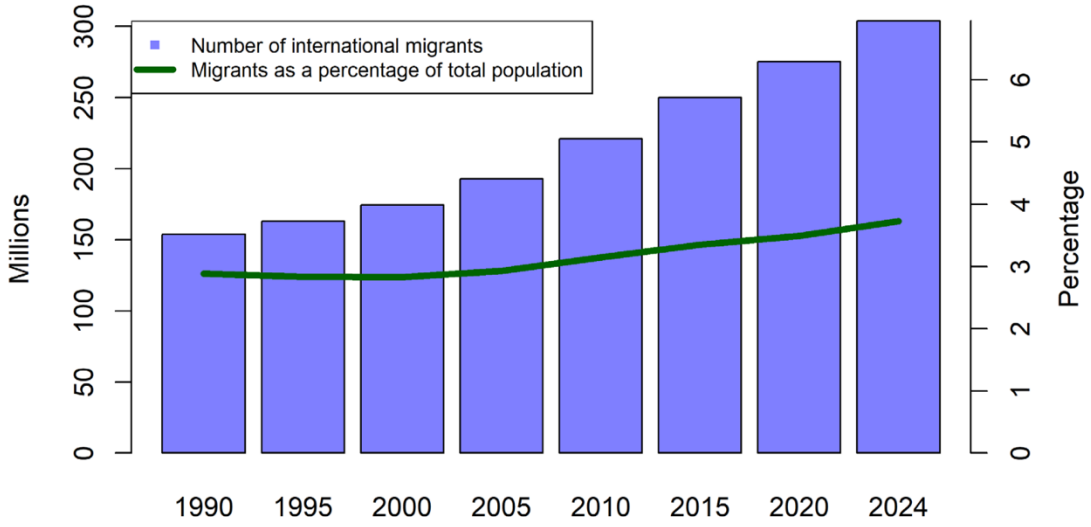

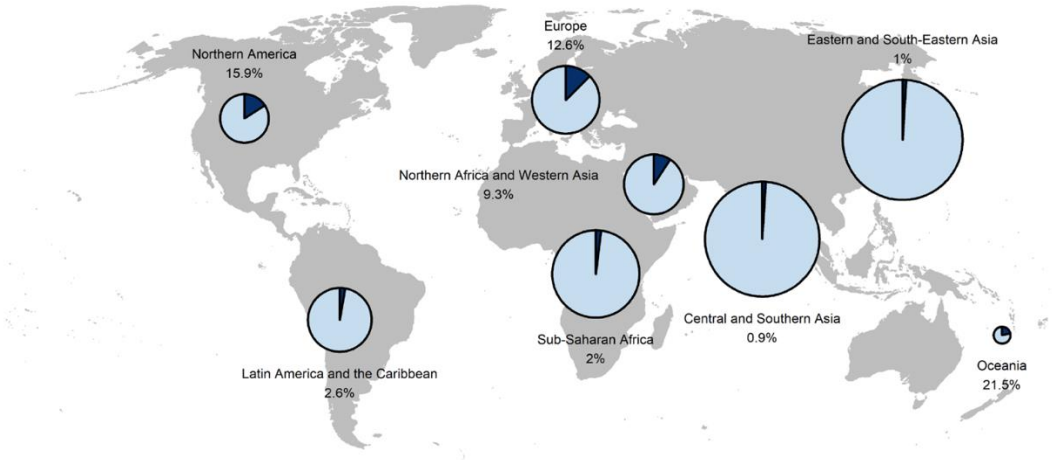

3,7%

Duomenys: United Nations (2025)

Kiek % pabėgėlių pasaulyje?

Pabėgėliai pasaulyje

1,5 %

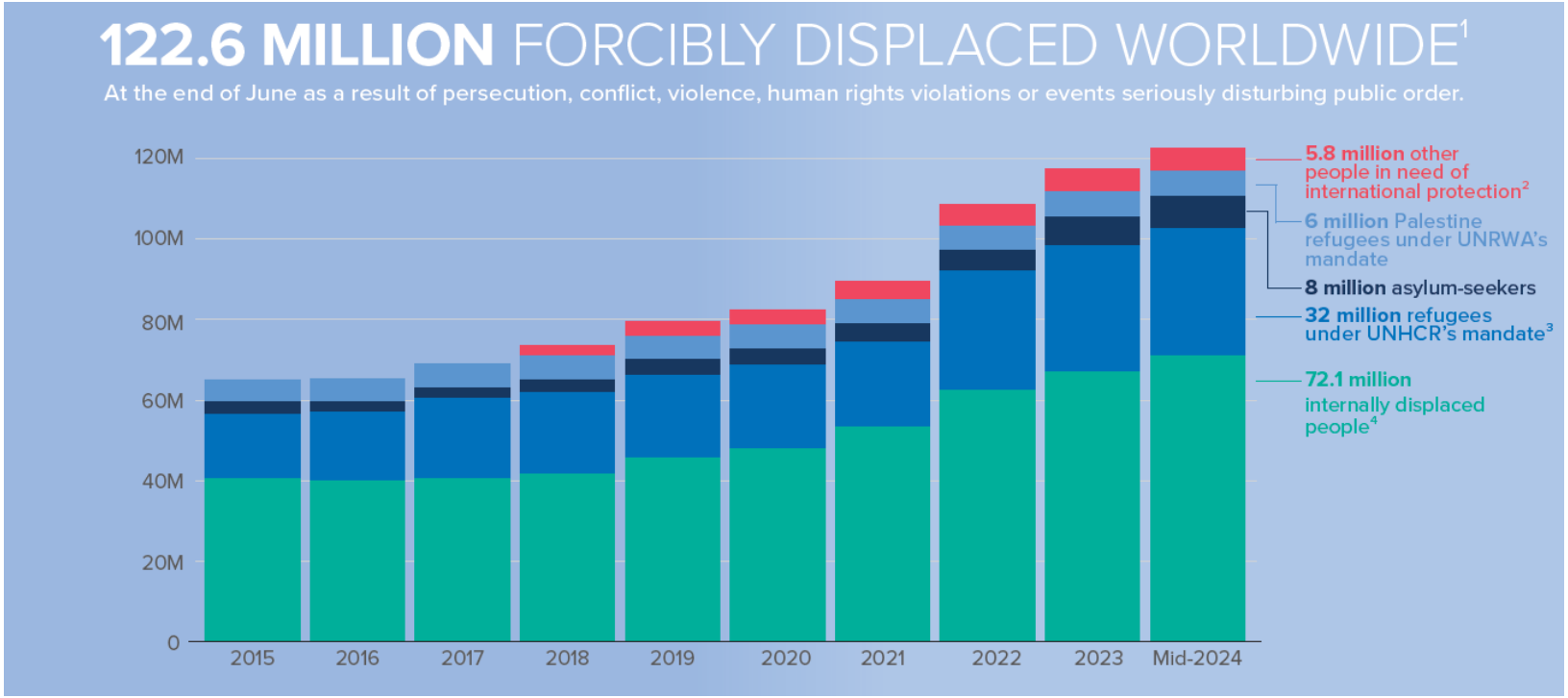

Duomenys: UNHCR 2024 Mid-year report

Kur daugiausia pabėgėlių pasaulyje?

Pabėgėliai pasaulyje

LOW-AND MIDDLE-INCOME COUNTRIES HOSTED

71%

of the world's refugees and other people in need of international protection.[5] The Least Developed Countries provided asylum to 22 per cent of the total.

69%

LIVED IN NEIGHBOURING COUNTRIES

69 per cent of refugees and other people in need of international protection lived in countries neighbouring their countries of origin.

1 IN 5

ARE DISPLACED

Relative to their national populations,[6] the island of Aruba (1 in 5) and Lebanon (1 in 6) hosted the largest number of refugees and other people in need of international protection, followed by Curaçao (1 in 12), Chad (1 in 15) and Jordan (1 in 16).[7]

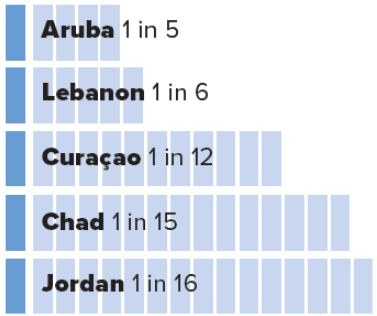

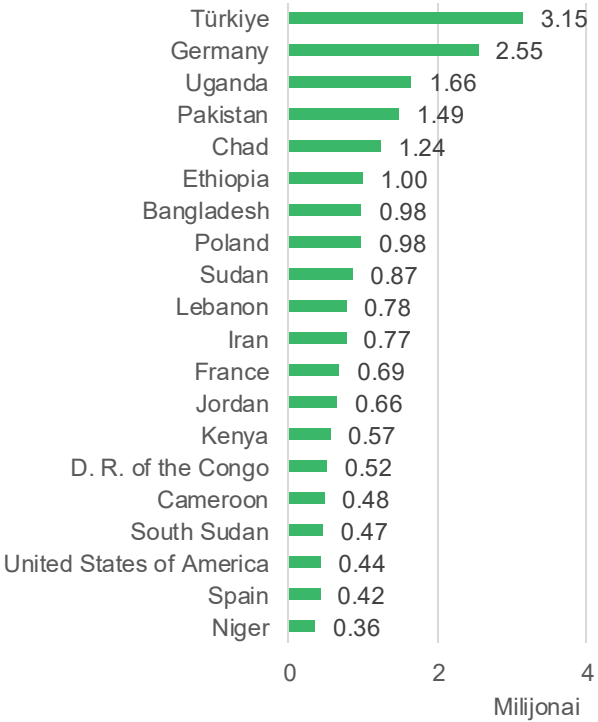

Duomenys: UNHCR 2024 Mid-year report

Pabėgėliai nenori čia būti

2. Migracija Lietuvoje

Ar Lietuvoje verta gyventi?

Lietuva – tikslo šalis

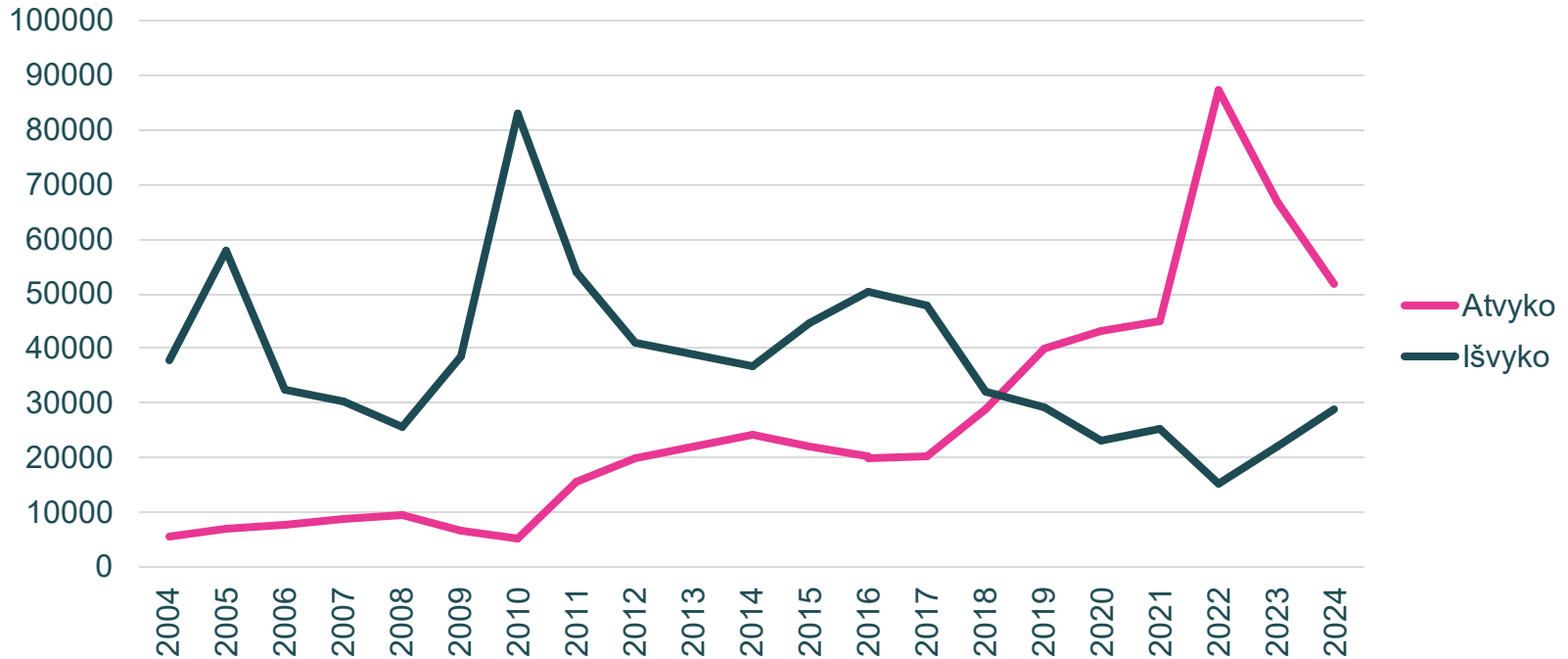

Duomenys: Valstybės duomenų agentūra (2025)

Užsienio kilmės gyventojų statistika

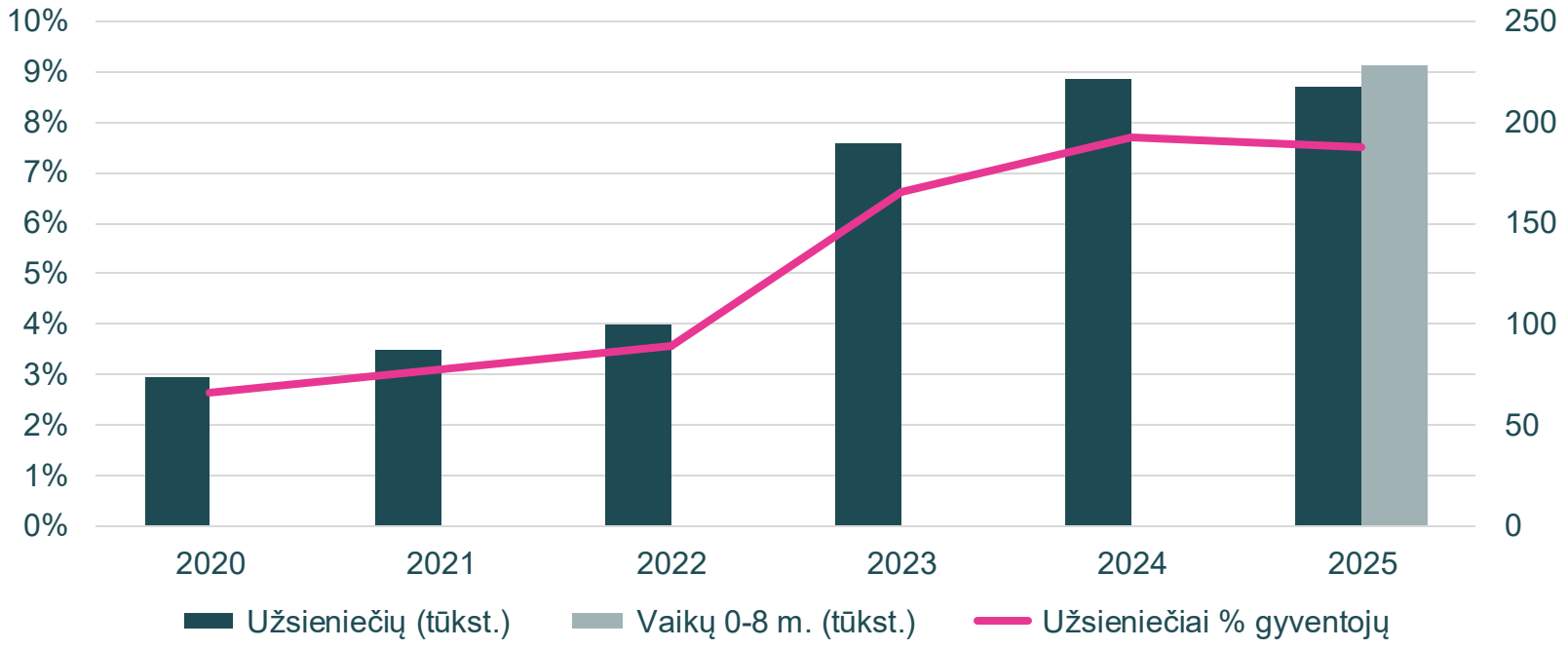

Duomenys: Valstybės duomenų agentūra (2025)

Leidimų laikinai gyventi pagrindai

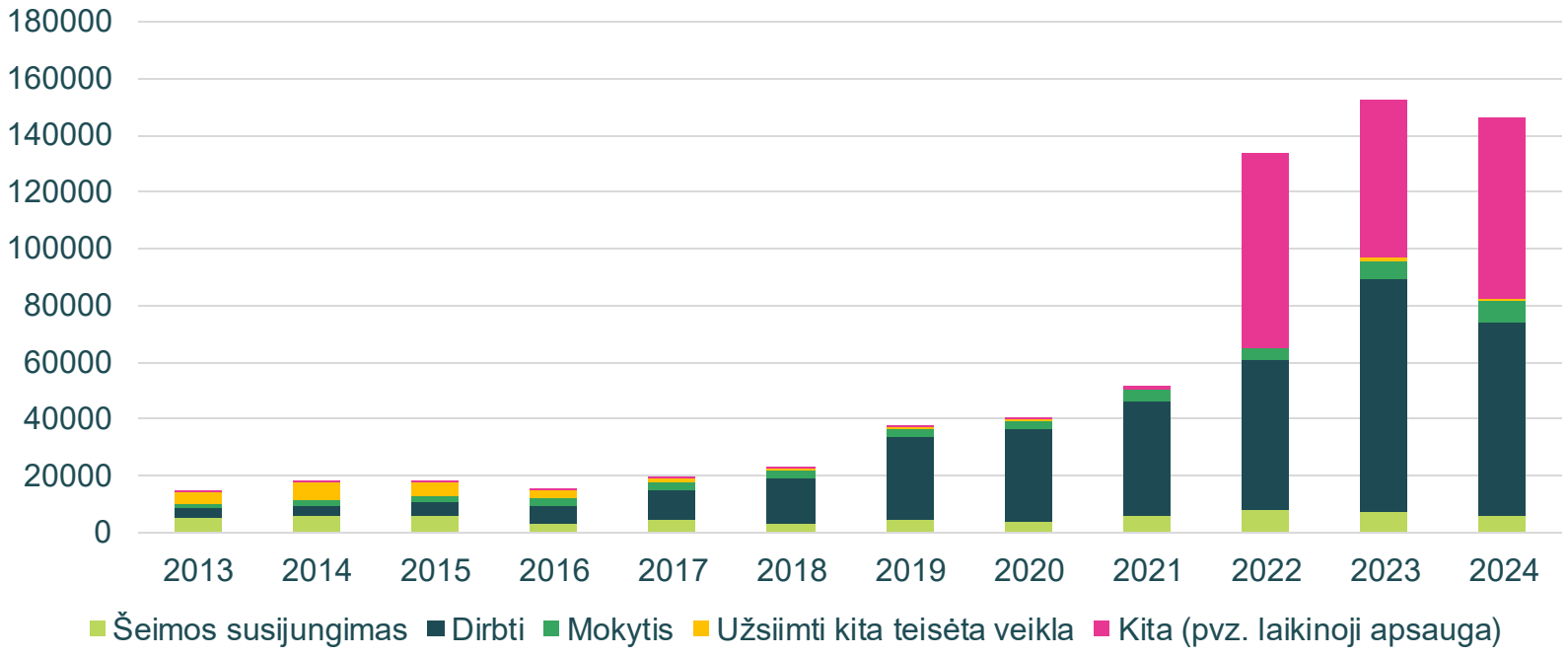

Duomenys: Migracijos departamentas (2024)

Užsieniečių kilmės šalių regionai

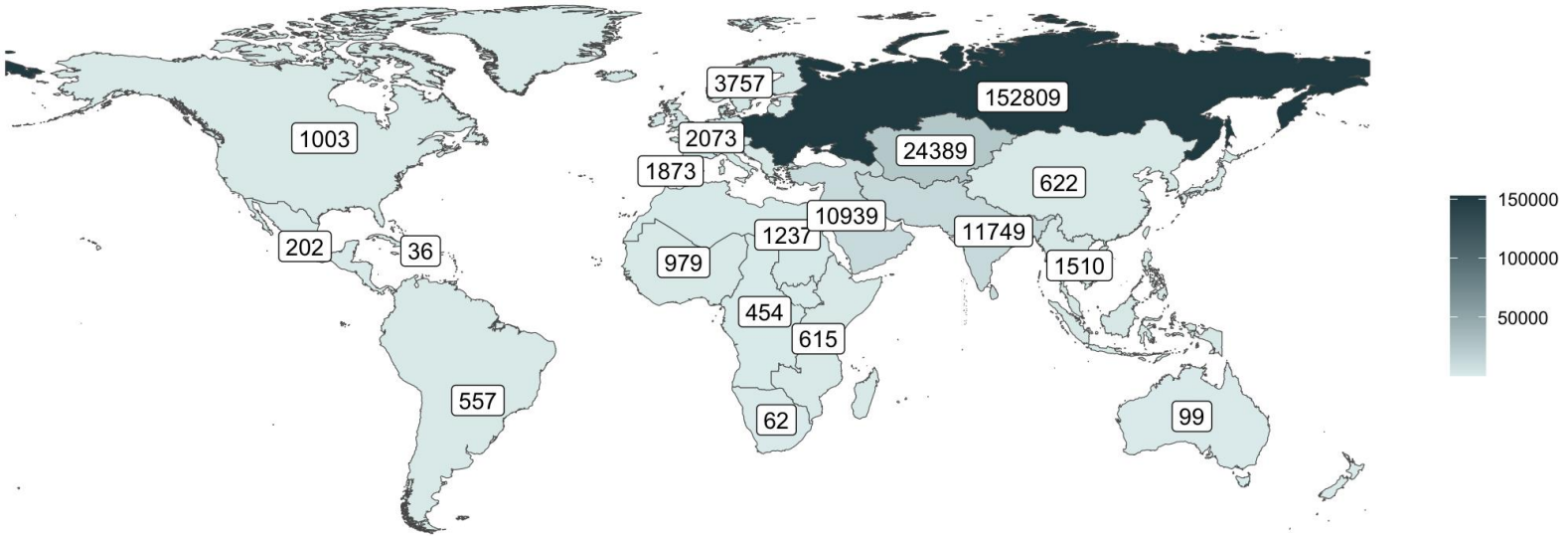

Duomenys: Migracijos departamentas (2025)

Užsieniečiai pagal pilietybę

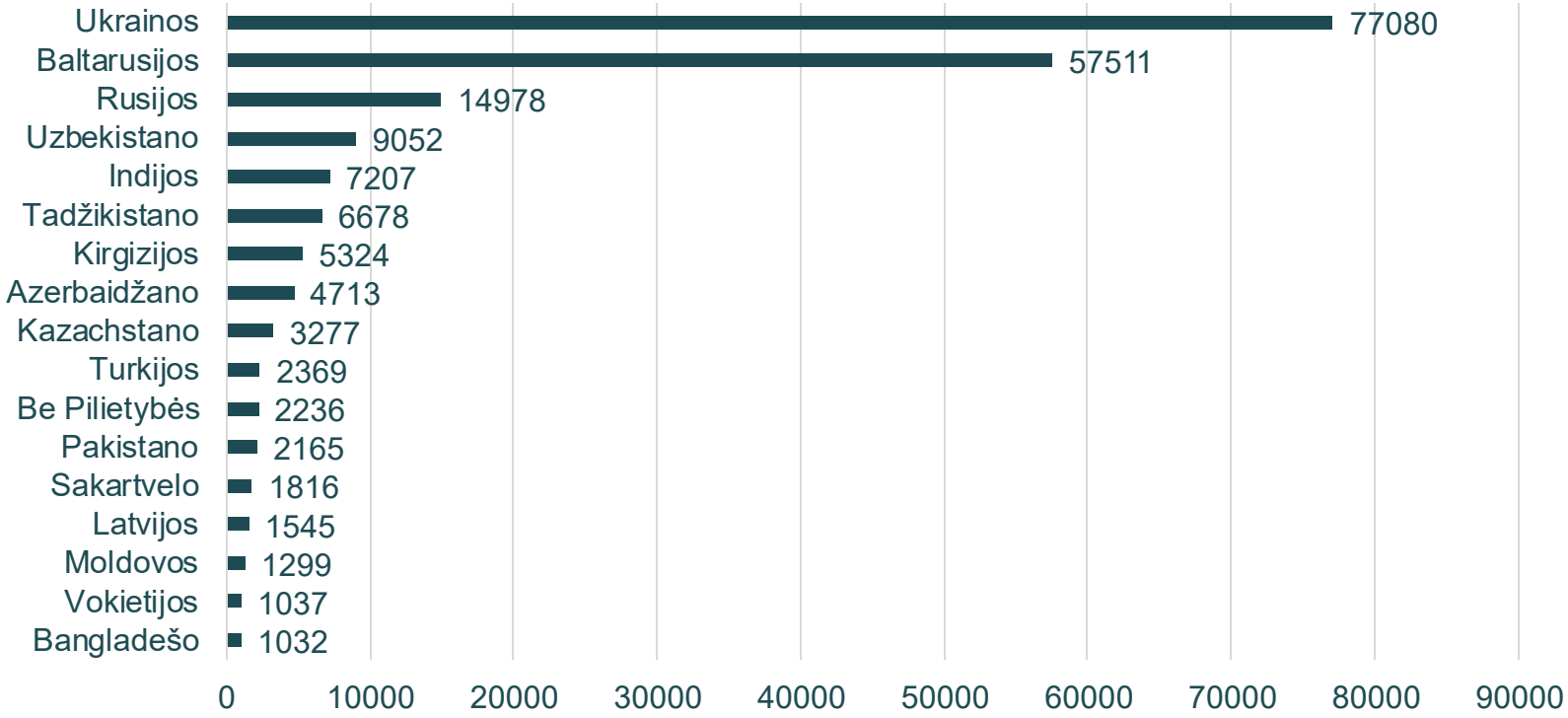

Duomenys: Migracijos departamentas (2025)

Kur gyvena užsieniečiai?

Ne tik didmiesčių reikalas (% užsieniečių)

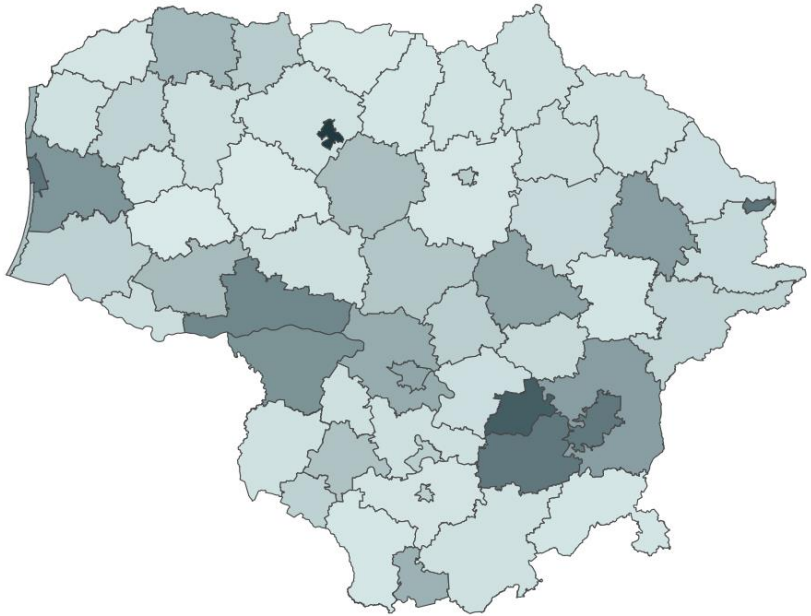

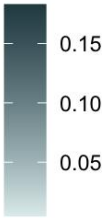

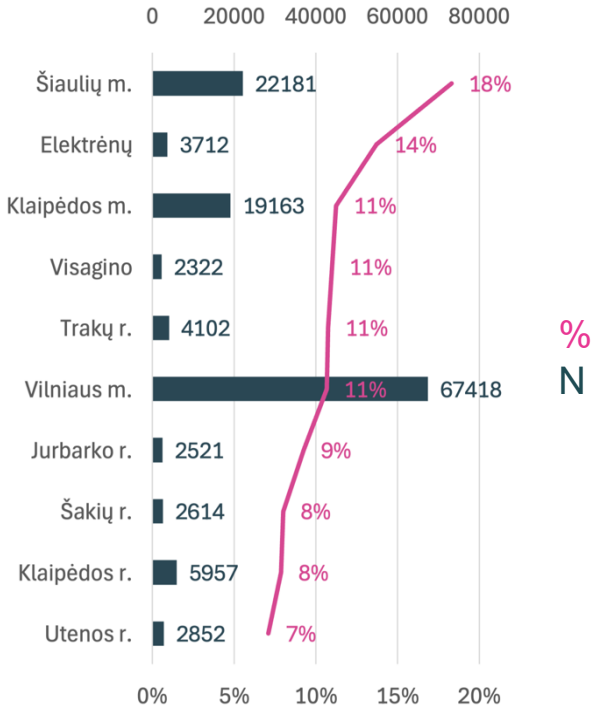

Duomenys: Gyventojų registras (2025)

Neto migracijos rodiklis (1000 tūkst. gyv.)

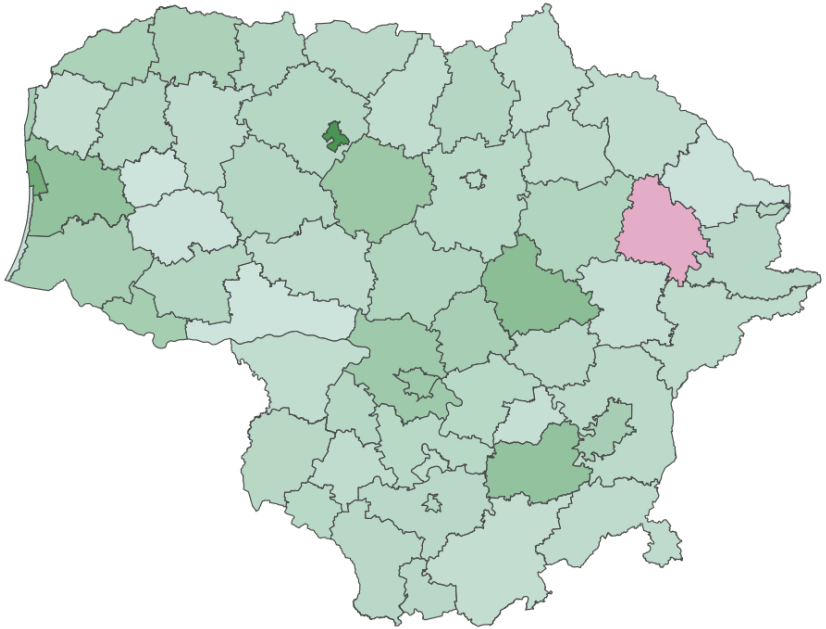

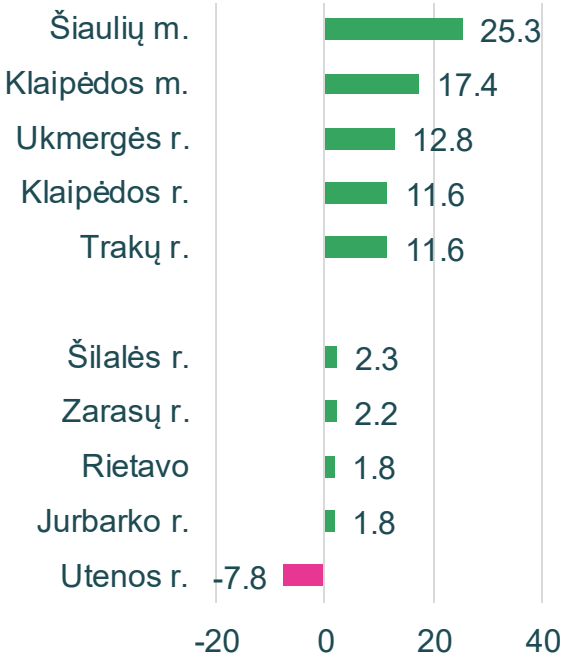

Duomenys: Valstybės duomenų agentūra (2024)

Age structure of nationals and non-nationals, 1 January 2023

(%)

European Union

Males (left) Females (right)

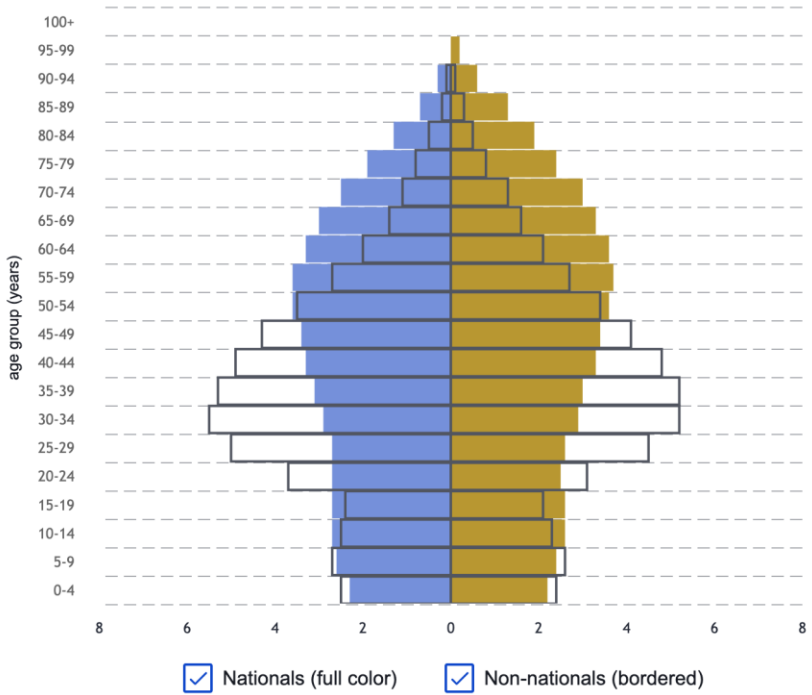

Nationals (full color) Non-nationals (bordered)

Source: Eurostat - access to dataset

Age structure of nationals and non-nationals, 1 January 2023

(%)

Lithuania

Males (left) Females (right)

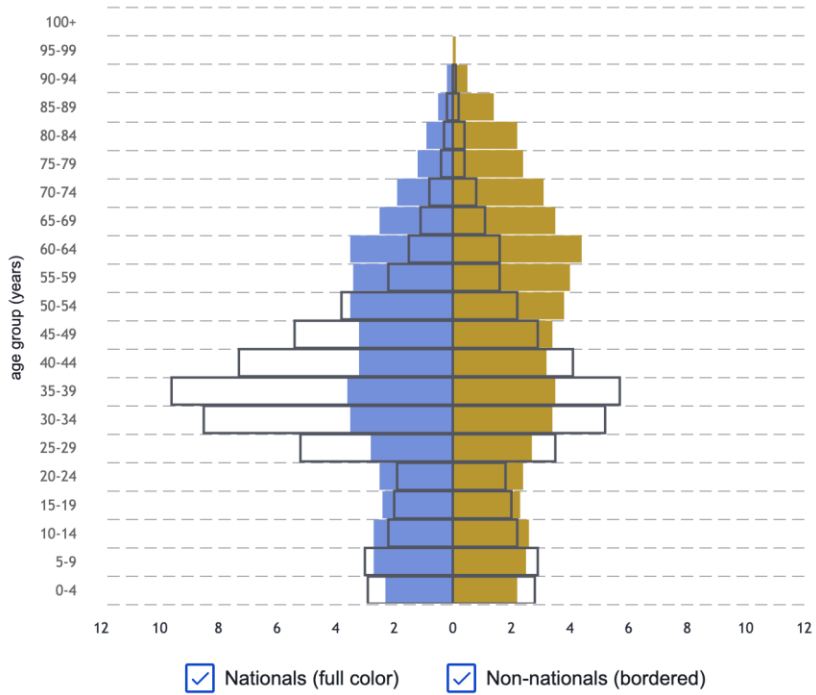

Nationals (full color) Non-nationals (bordered)

Source: Eurostat - access to dataset

Užsienio kilmės gyventojų vyrų dalis

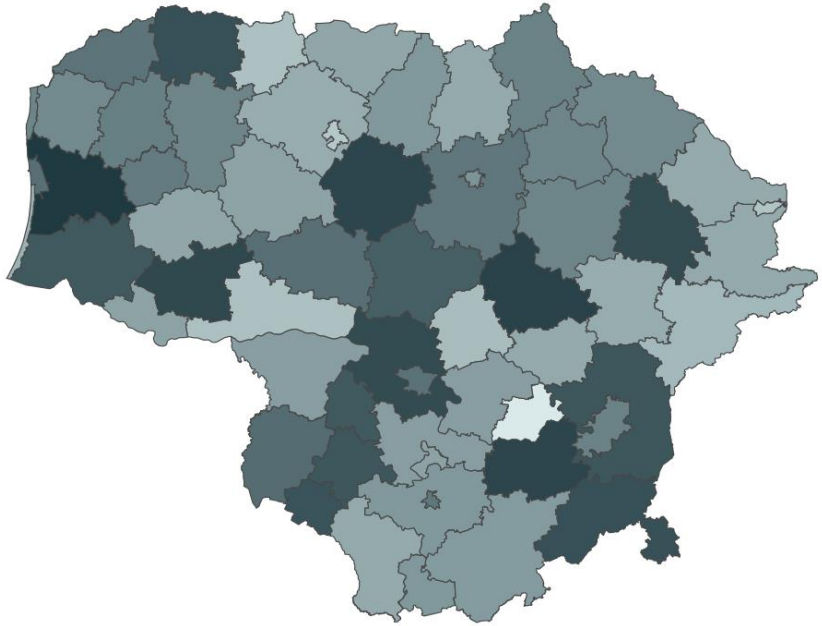

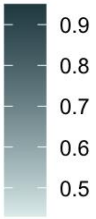

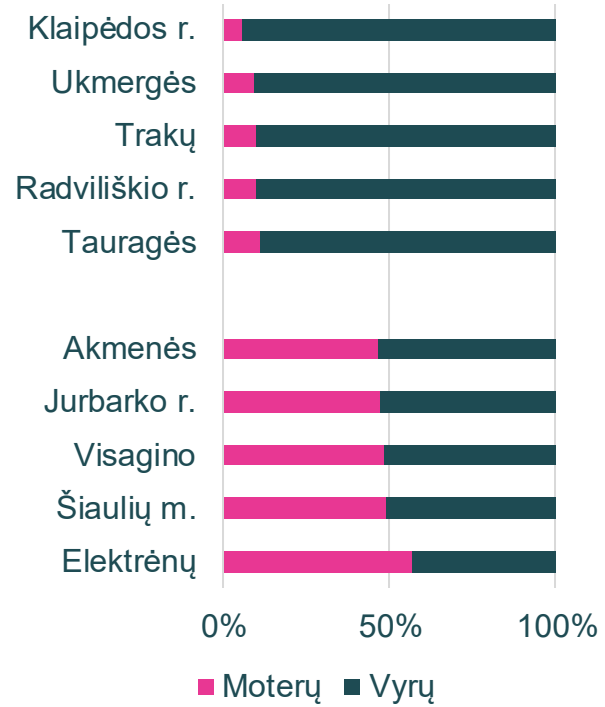

Duomenys: Gyventojų registras (2025)

Užsienio kilmės gyventojų amžius

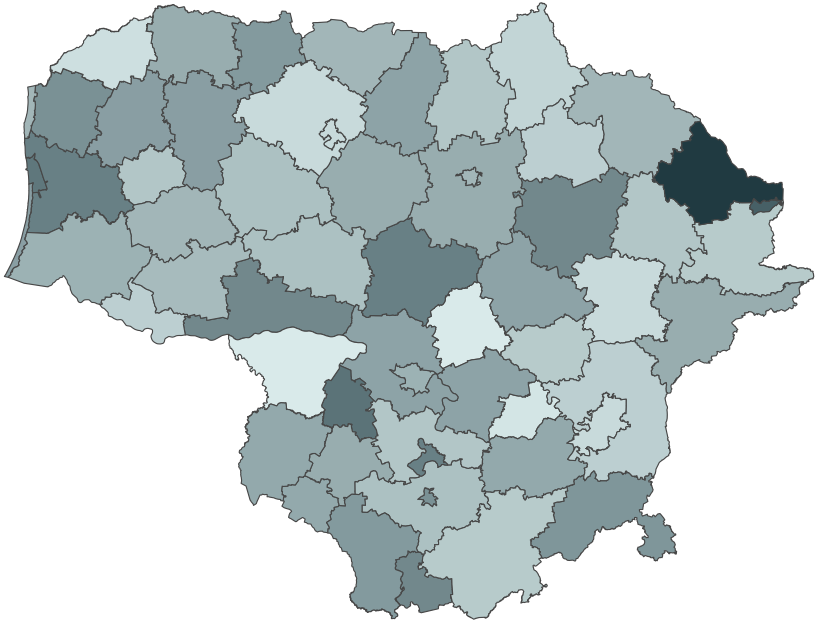

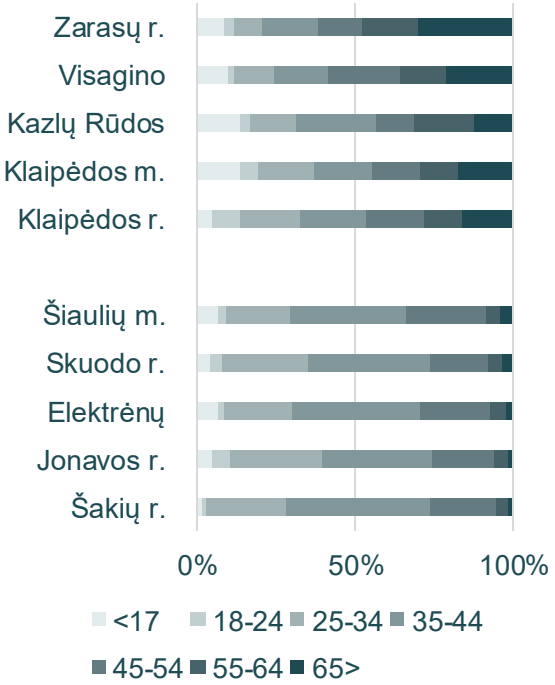

Duomenys: Gyventojų registras (2025)

Užsienio kilmės gyventojų amžius

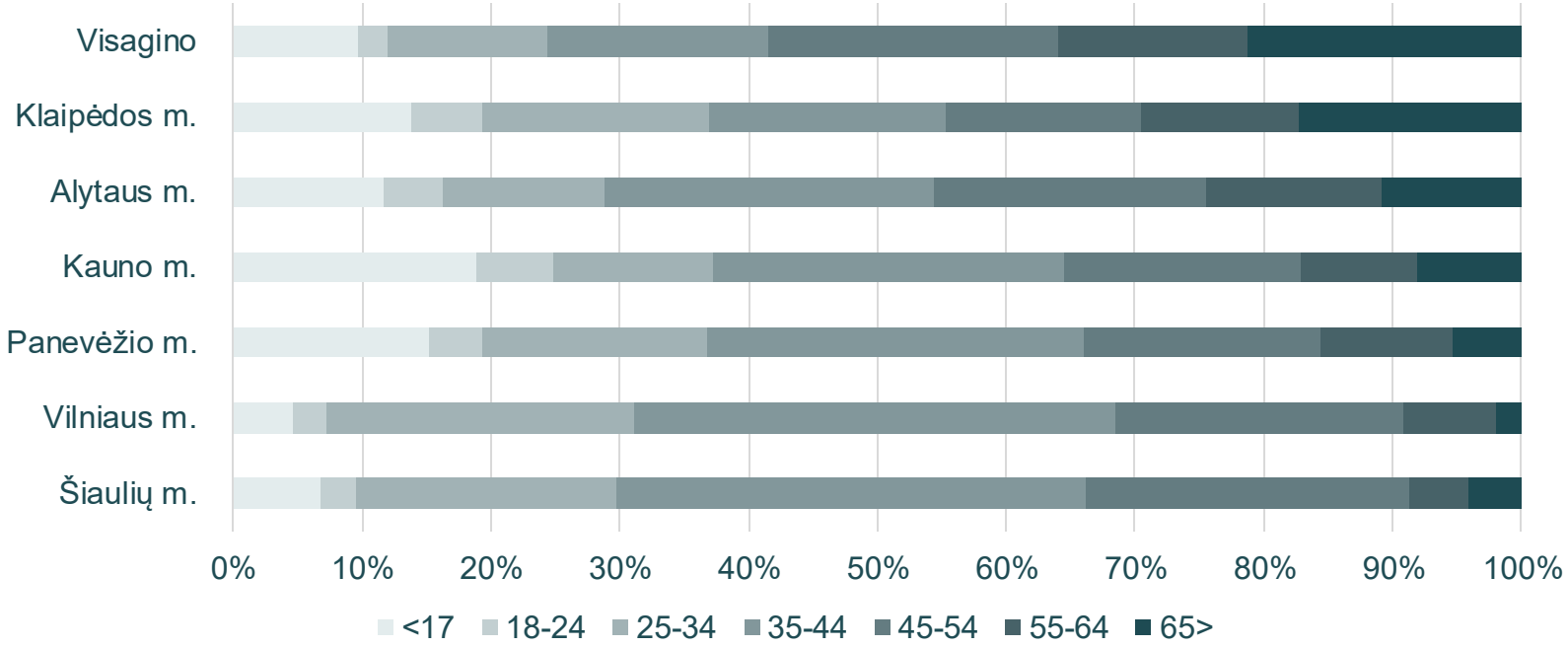

Duomenys: Gyventojų registras (2025)

3. Visuomenės nuostatos

SU KUO IŠ IŠVARDYTŲ ŽMONIŲ GRUPIŲ JŪS NENORĖTUMĖTE GYVENTI KAIMYNYSTĖJE? (%)

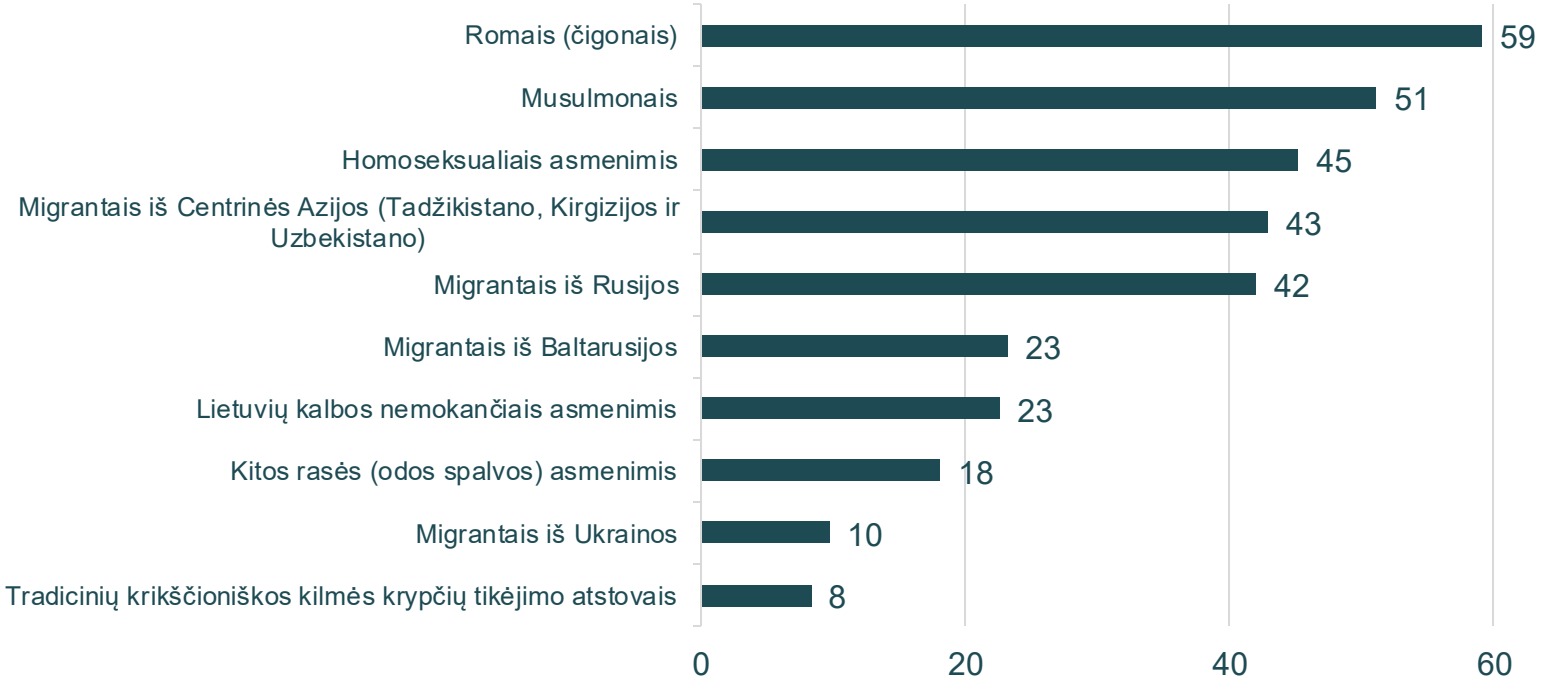

Duomenys: LSMC, DDG Visuomenės nuostatų tyrimas (2025)

AR JŪS PRITARTUMĖTE AR NEPRITARTUMĖTE TOKIOMS INTEGRACIJOS PRIEMONĖMS (%)

Duomenys: LSMC, DDG Visuomenės nuostatų tyrimas (2025)

Nuo ko **priklauso** požiūris į migraciją?

(1) Gyv. vieta didmiestyje

(2) Aukštasis išsilavinimas

(3) Amžius (jaunimas)

(4) Politinė dešinė

4. Integracija: Lietuva ES kontekste

Užsienio kilmės gyventojai (%)

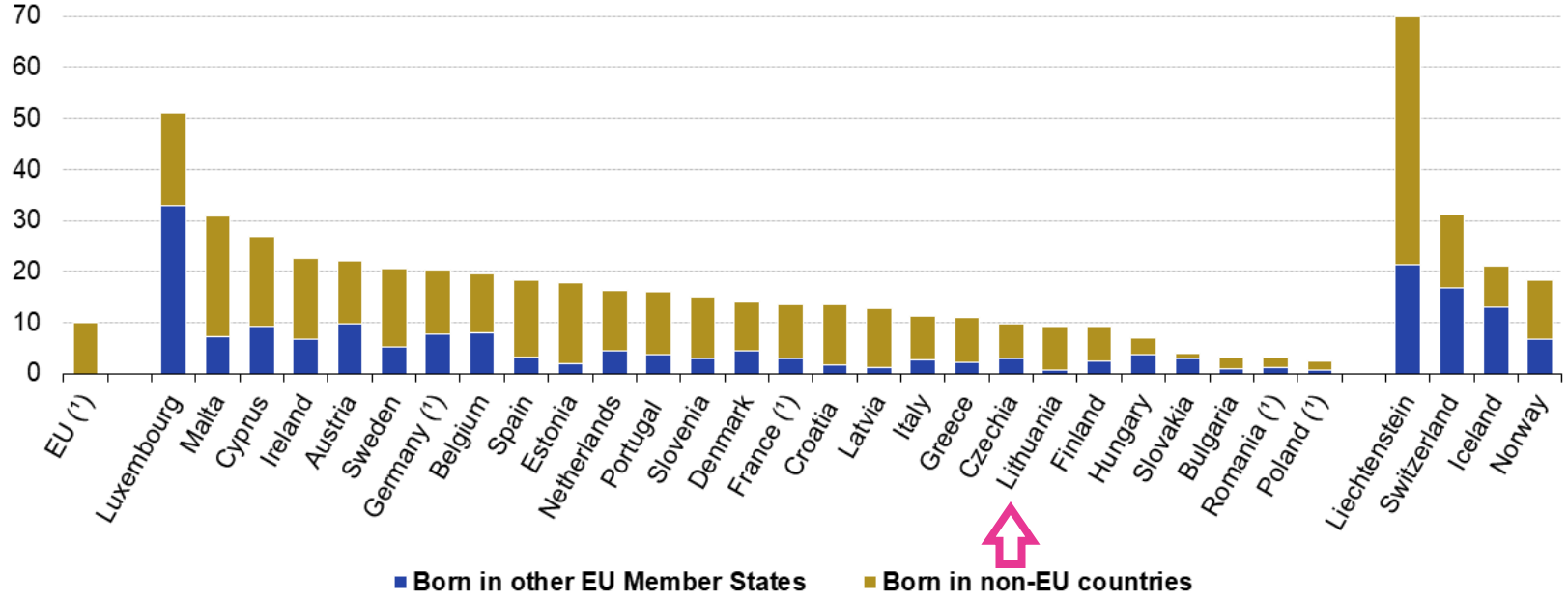

Note: Poland, Slovakia, Sweden and Liechtenstein did not include refugees from Ukraine who benefit from temporary protection in their population and migration statistics.

(1) 2024 provisional/estimated.

Source: Eurostat (online data code: migr_pop3ctb)

eurostat

Kas yra integracija?

Integracija

Abipusis adaptacijos procesas tarp migrantų ir platesnės visuomenės, kurioje jie gyvena, kurio metu migrantai įtraukiami į priimančios bendruomenės socialinį, ekonominį, kultūrinį ir politinį gyvenimą. Jis apima bendrą migrantų ir bendruomenių atsakomybę ir kitas susijusias sąvokas, pavyzdžiui, socialinę įtrauktį ir socialinę sanglaudą.

Šaltinis: IOM Glossary on Migration 2019

Integracijos sistemos

	Skandinavijos šalys	Baltijos šalys
Finansuoja	Valstybė	Išoriniai finansiniai instrumentai
Vadovauja koordinuoja	Savivaldybės	NGO
Palaiko	NVO	Savivaldybės

Gyventojai su aukštuoju išsilavinimu (%)

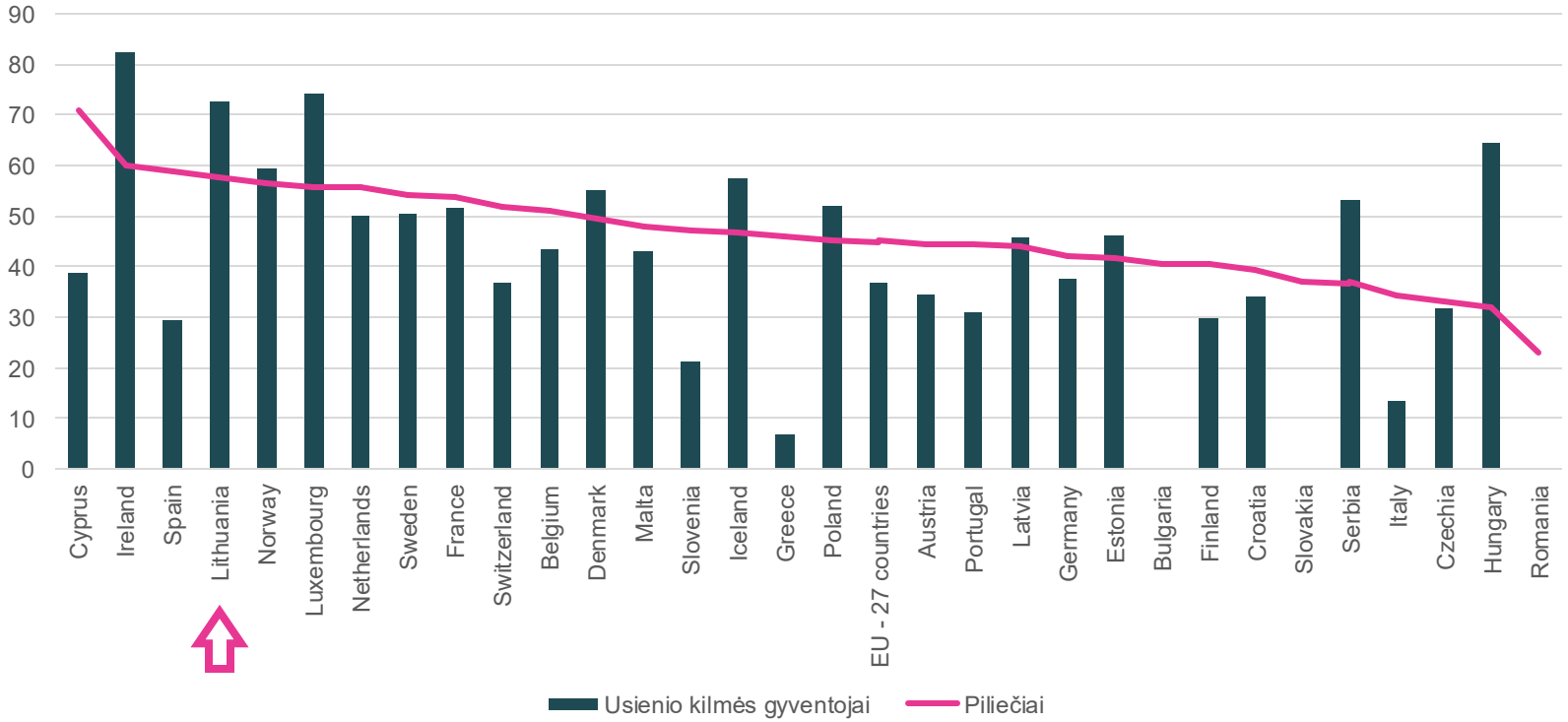

Duomenys: Eurostat (2024)

Užsieniečių su per aukštu išsilavinimu turimai darbo vietai (%)

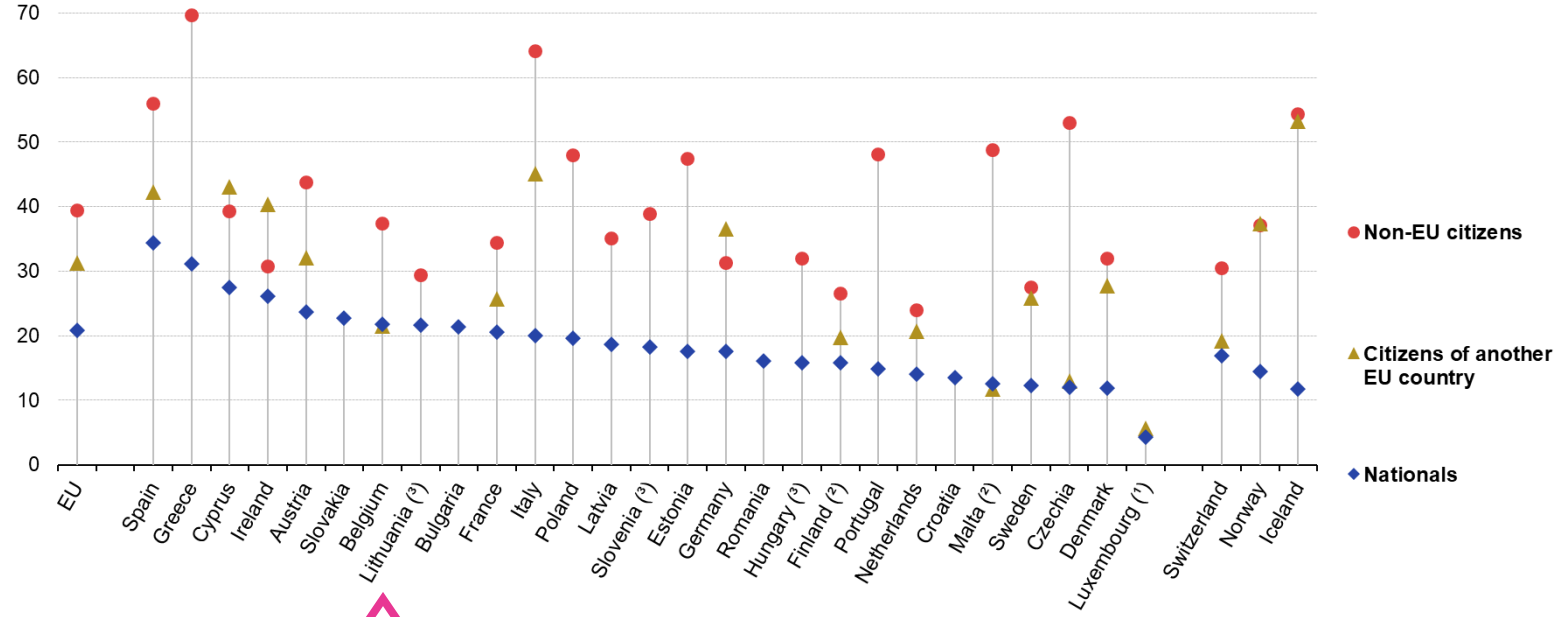

Note: only available data are presented in the graph. Ranked on the share for nationals.
Spain and France, definition differs.
(1) Nationals: low reliability.
(2) Citizens of another EU country: low reliability.
(3) Non-EU citizens: low reliability.
Source: Eurostat (online data code: lfsa_eoqgan)

eurostat

Užimtumas (20-64 m.) pagal pilietybę (%)

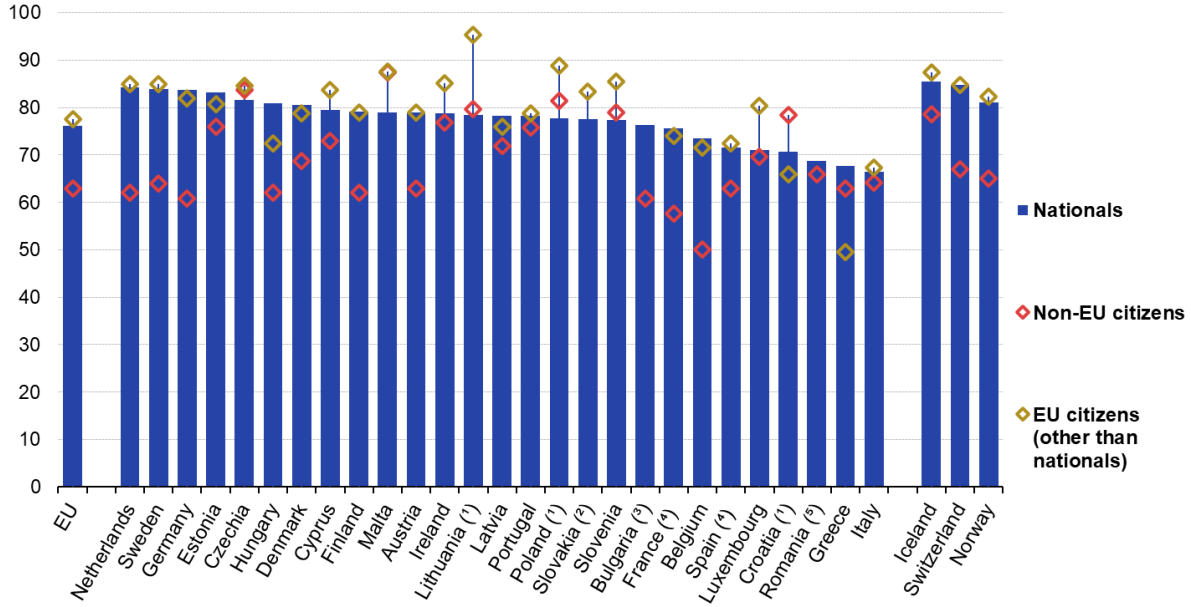

(1) EU citizens: low reliability.
(2) EU citizens: low reliability. Non-EU citizens: not available.
(3) EU citizens: not available. Non-EU citizens: low reliability.
(4) Definition differs.
(5) EU citizens: not available.
Source: Eurostat (online data code: lfsa_ergan)

eurostat

Užsieniečiai gavę nacionalinę pilietybę (%)

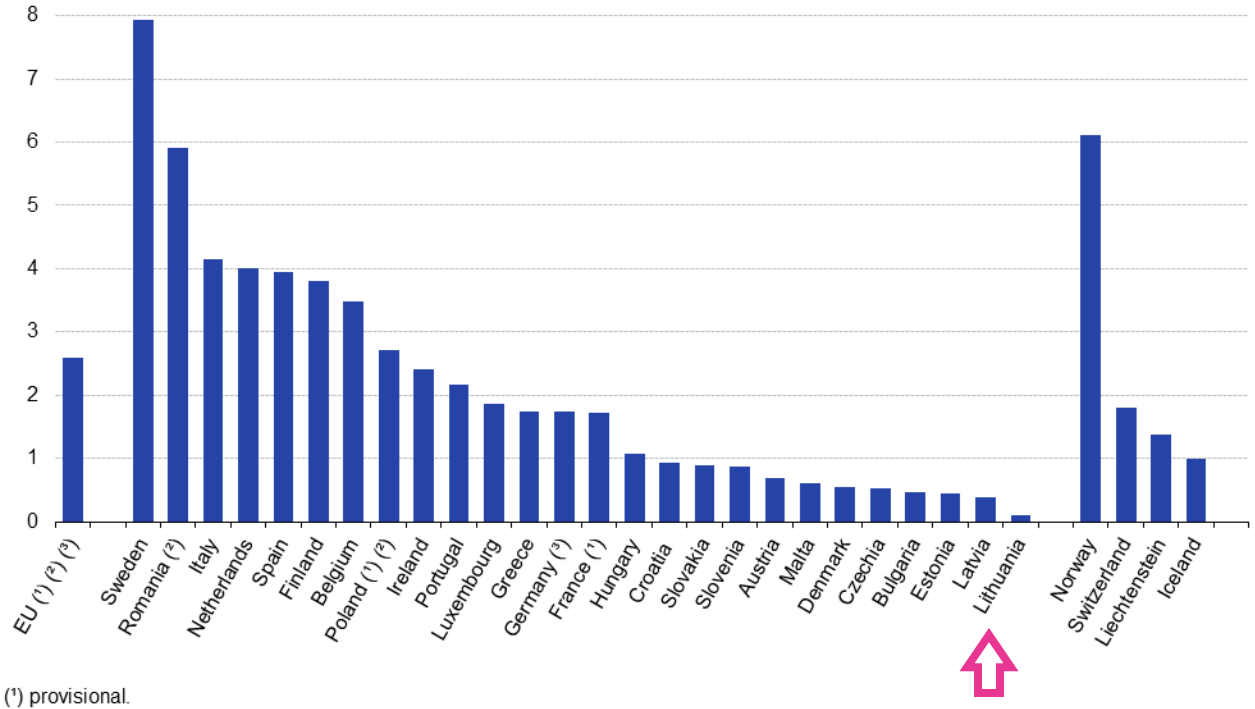

(1) provisional.
(2) estimated.
(3) break in time series
Note: Data on the number of non-national residents refer to 1 January 2023.
Data for Cyprus not available.
Source: Eurostat (online data code: migr_acqs)

eurostat

Migrant Integration Policy Index

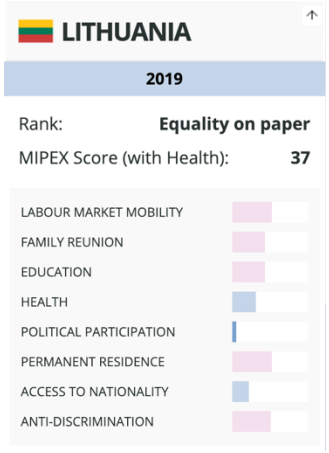

https://www.mipex.eu/

Country	Approach to integration	Score	Change Since 2014*
Sweden	Comprehensive (Top10)	86	↓ 1
Finland	Comprehensive (Top10)	85	↑ 3
Portugal	Comprehensive (Top10)	81	↑ 3
Canada	Comprehensive (Top10)	80	↑ 2
New Zealand	Comprehensive (Top10)	77	– 0
USA	Comprehensive (Top10)	73	↓ 2
Norway	Comprehensive	69	↓ 3
Belgium	Comprehensive (Top10)	69	– 0
Australia	Comprehensive (Top10)	65	↓ 4
Brazil	Comprehensive (Top10)	64	↑ 12
Luxembourg	Comprehensive	64	↑ 10
Ireland	Comprehensive (Top10)	64	↑ 5
Spain	Comprehensive	60	↑ 3
Germany	Temporary	58	↑ 1
Argentina	Equality on paper	58	↓ 4
Italy	Temporary	58	↓ 1
Netherlands	Temporary	57	– 0
France	Temporary	56	↑ 3
United Kingdom	Temporary	56	↓ 1
Korea	Comprehensive	56	↓ 2
Iceland	Comprehensive	56	↑ 7
Chile	Equality on paper	53	↑ 3
Mexico	Equality on paper	51	↓ 1
Switzerland	Temporary	50	– 0
Serbia	Equality on paper	50	↑ 5
Czechia	Comprehensive	50	↑ 3
Estonia	Comprehensive	50	↑ 5
Romania	Equality on paper	49	– 0

Country	Approach to integration	Score	Change Since 2014*
Israel	Comprehensive	49	↓ 1
Denmark	Temporary	49	↓ 4
Malta	Comprehensive	48	↑ 5
South Africa	Equality on paper	48	– 0
Slovenia	Equality on paper	48	↑ 3
Ukraine	Temporary	48	↑ 2
Japan	Integration denied	47	↑ 1
Moldova	Equality on paper	47	↑ 8
Greece	Equality on paper	46	↑ 3
Austria	Temporary	46	– 0
Hungary	Equality on paper	43	↑ 1
Turkey	Comprehensive	43	↑ 17
Albania	Equality on paper	43	↑ 1
North Macedonia	Equality on paper	42	– 0
Cyprus	Integration denied	41	↑ 2
Poland	Equality on paper	40	↓ 1
Bulgaria	Equality on paper	40	↑ 3
Slovakia	Equality on paper	39	↑ 2
Croatia	Equality on paper	39	↑ 1
Lithuania	Equality on paper	37	↑ 4
Latvia	Equality on paper	37	↑ 3
China	Integration denied	32	↑ 5
Russia	Integration denied	31	↑ 2
United Arab Emirates	Integration denied	29	↑ 8
Indonesia	Integration denied	26	↑ 1
India	Integration denied	24	– 0
Jordan	Integration denied	21	↑ 2
Saudi Arabia	Integration denied	10	↓ 1

Problemos arba sprendimai?

Pagrindiniai integracijos iššūkiai

1. Trūksta informacijos apie integracijos bei kitas paslaugas

2. Socialinių paslaugų neprieinamumas kitomis kalbomis

3. Trūksta teisinių paslaugų, konsultacijų

4. Trūksta lietuvių kalbos kursų

5. Sunkumai įsitraukiant į vietinę bendruomenę

6. Sunkumai siekiant darbo pagal turimą kvalifikaciją Lietuvoje, išnaudojimas darbe

7. Ribotos galimybės dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose

8. Nepriimanti visuomenė

Priemonių rekomendacijos

- Komunikacijos kampanija apie užsieniečių priėmimą
- Vieno langelio sistema, nuosekli ir prieinama informacijos sklaida
- Tikslinės paslaugos — Palydėjimas, teisinės konsultacijos, vertimo paslaugos, tarpininkavimas ieškant būsto
- Paslaugos šeimoms — Dienos centrai, sekmadienio mokyklos, konsultavimas dėl aukštojo mokslo galimybių
- Parama dirbantiems ar ieškantiems darbo — Karjeros mugės, mokymai apie darbo teisę, išnaudojimą darbo aplinkoje
- Aktyvaus politinio, ekonominio, socialinio įsitraukimo skatinimas — Mokymai apie verslumą, teisinės konsultacijos, savanorystės galimybių puoselėjimas, užsieniečių įtraukimas į egzistuojančias iniciatyvas
- Skatinti įsitraukimą į bendruomenes — Renginiai, jungiantys bendruomenes, bendruomenių įgalinimas (patalpos, parama), tarpkultūriniai meno bei socialiniai projektai
- Kokybiškų kalbos kursų organizavimas — Ne tik A1, informacija apie kursus, kokybės kontrolė finansuojant kursus, kursų prieinamumo užtikrinimas (laikas, formatas)

5. Diskusija

Migracijos ir užsienio kilmės asmenų (migrantų) integracijos tendencijos Lietuvoje ir pasaulyje

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTAS
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

DIVERSITY DEVELOPMENT GROUP

Ivan Trunov | ivan@diversitygroup.lt | Diversity Development Group